

מעשה המשפט

Marcos y Lety Amiga

Velas: 8:00 pm
Fin Shabat 1: 8:54 pm - R”T: 9:31 pm
Fin Shabat 2: 9:03 pm - R”T: 9:31 pm

Maasé Bet Din

Pagan y no pueden cobrar

Caso: En un conjunto de cinco casas contrataron un seguro contra robos por un año, al terminar el contrato los cinco propietarios quisieron renovarlo un año más, cuatro de ellos pagaron de inmediato su parte, pero como Isaac, el quinto propietario no pagaba su porción, los otros cuatro tuvieron que prestarle para poder asegurar las cinco casas un año más.

Antes de que Isaac pague su deuda, entraron a robar justamente a su casa.

Los dueños de las demás casas quieren cobrar el monto que la compañía de seguros va a pagar, ya que ellos fueron los que pagaron la póliza, pero Isaac opina totalmente lo contrario, que siendo que la póliza está su nombre y él únicamente les debe el dinero que le prestaron para pagarla, él debe cobrar el dinero del seguro.

Debido a que no llegaron a un acuerdo decidieron consultar con un Dayan.

Pregunta: ¿Quién merece cobrar el monto que la compañía de seguros va a pagar, Isaac que es el dueño de la casa o los vecinos que pagaron la póliza?

Respuesta: El Shuljan Aruj (הרי"מ ש"ז סעי' ה') estipuló, *está prohibido comerciar con la propiedad de su compañero, por ejemplo: si Rubén rentó la vaca de Shimón y se la prestó a Levy y en casa de Levy se murió la vaca, el Din es que Levy tiene que pagar la vaca (como es el Din de un prestatario que paga aun en Ones -percance-), pero no se la puede pagar a Ruben quien fue su prestamista, ya que la vaca realmente le pertenece a Simon, por lo tanto, Levy le paga Simon y Ruben no puede ganar ni comerciar con la vaca de su compañero.* Según esto los vecinos no podrán cobrar el seguro de los daños en la casa de su vecino, ya que estaría comerciando con la propiedad de su compañero.

Pero el Pitjé Teshubá (שם ס"ק א') menciona, *en el caso que Ruben haya pagado para que le cuiden la vaca y se la robaron al cuidador, discutieron los Poskim si en ese caso podrá Rubén cobrar, ya que no está comerciando con la propiedad de su compañero, si no la ganancia viene por medio de su dinero, ya que pago por eso.* Según esto nuestro caso va a depender de estas dos opiniones.

Sin embargo, al parecer según todos únicamente Isaac, el dueño de la casa, podrá cobrar el monto de la compañía de seguros, y que mientras él se comprometió a pagar su parte del seguro y seguramente lo iba a pagar sin tener que acudir a un Bet Din para obligarlo a pagar, se considera que los cinco propietarios son socios en el pago de la póliza e Isaac tiene únicamente una deuda con ellos por lo que le prestaron, por lo tanto, solo Isaac podrá cobrar el monto de la compañía de seguros (כמבואר (בשו"ע קע"ו סמ"א).

Halajá: Isaac al haberse comprometido a pagar la deuda a sus vecinos de la póliza del seguro se considera el único beneficiario de su póliza y el solo podrá cobrar el seguro, sin embargo sigue teniendo su deuda con sus vecinos por lo que le prestaron para pagar el seguro.

Halajá Lemaasé

Pregunta: Si cayó alguno de los Taaniyot dentro de los Shibá Berajot de unos novios, ¿están obligados a ayunar?

Respuesta: En la Halajá encontramos dos situaciones, cuando el Taanit cayó entre semana y cuando cayó en Shabat y es Dajuy (recorrido) para el domingo.

Cuando el Taanit es entre semana.

1. Los novios están obligados a ayunar si el día del ayuno cayó dentro de sus Shibá Berajot (מ"ב תק"ז) (ס"ק י"ב ילקו"י תק"ז).
2. Aun si el ayuno es el mismo día de la boda, también están obligados a ayunar (מ"ב תקנ"ט ס"ק) (ל"ה).

Cuando el Taanit cayó en Shabat, que es Dajuy

(recorrido) para el domingo, el Din cambia.

1. Si el ayuno es el día de la Jupá, está exento de completar el ayuno (שם מ"ב שם).
2. Pero en el caso que el Taanit cayó dentro de los Shibá Berajot, el Biur Halajá (הרה"ק ש"ט ד"ה ורה"ה) opina que ayunan normal, pero el Bet Yehudá (הרבי"ד בשעה"צ תקנ"ט ס"ק ל"ד, וכ"כ יבי"א ח"א ל"ד) opina que no ayunan, ya que es Dajuy, y hay quien opina que si está sano y fuerte tiene que ayunar a menos que esté débil que es su caso se le permite no ayunar (פסקי תשובות בשם הגר"מ הלב"ר שם).

Halajá: Aún el día de la boda se ayuna si cayó en Taanit, a menos que sea Taanit Dajuy, y dentro de los Shibá Berajot en Taanit Dajuy, hay que hacer Sheelat Jajam debido a la discusión en los Poskim.

Rab Issac Sued

חבר בה"ד אמת ומשפט

Maasé Sheaya

Este hombre está muerto

Eduard vivía en Europa poco antes de la guerra, lamentablemente sus padres no le dieron una educación judía religiosa, él había estudiado una carrera y viajado a los Estados Unidos a emprender y crecer ahí un negocio. Cuando su fábrica textil ya era un éxito llamó a sus padres para que vayan con él a Estados Unidos, pero su padre patriota a Varsovia no quiso salir del país y Eduard tuvo que regresar ahí. La guerra comenzó, en los guetos Eduard perdió a toda su familia, él solo pudo escapar. Cuando quiso salir del país se enteró que los alemanes lo buscaban y no iban a dejar salir vivo. Eduard durante ese tiempo usó diferentes nombres falsos para que no lo encontraran. En la frontera le pidieron su nombre y decidió que daría su nombre original, BH en la lista negra de los que no podían salir, solo aparecían los nombres falsos que utilizó pero su nombre original Eduard no estaba escrito y BH pudo salir.

Eduard se escapó a Bélgica, ahí conoció a un astrólogo el cual le pidió sus datos, lugar fecha y hora de nacimiento, el astrólogo al estudiarlo le dijo hay un error aquí este hombre está muerto según los datos que me das moriste en la guerra, a menos - concluyó el astrólogo - que seas Yehudí. Eduard salió de ahí de inmediato lleno de miedo, cómo es que lo habían descubierto.

De ahí viajo a Francia estudio astrología con uno de los mejores maestros, cuando analizaron los datos de cada alumno la historia se repitió los datos de Eduard marcaban claramente que él había muerto en la guerra, el profesor le dijo sólo hay una posibilidad para que lo que los astros dicen no ocurra, que seas judío, los judíos están fuera de todo la influencia de los astros, ellos pueden cambiar el destino, Eduard entendió lo que dicen Jajamim "no hay Mazal para el pueblo de Israel".

Al escuchar eso por segunda vez, se acercó a una Yeshivá para refugiados de la guerra, hizo Teshubá y creó una familia de Bené Torá.

שימוש קנקן עם קצת רטיבות שהיה מגולה במשך כל הלילה

בס"ד, ה' טבת תשפ"ב

בענין שאלתו, בשימוש קנקן עם קצת רטיבות שהיה מגולה במשך כל הלילה, האם מותר להשתמש בו כך בלי לשוטפו.

הרמב"ם בהל' ברכות (פ"ו ה"ז) כתב לגבי דברים הפוסלים את המים וז"ל: וכן אם נתגלו גילוי האוסר אותם משתייה נפסלו לנט"י. עכ"ל. ומרן בכסף משנה כתב: פרק שני דע"ז (דף לה) תנו רבנן מים שנתגלו לא ישפכם לרה"ו וכו' ולא ירחץ בהם פניו ידיו ורגליו אחרים אומרים מקום שיש סירטא אסור מקום שאין סרטא מותר. ופסק רבינו כת"ק וס"ל ז"ל דכיון דלא ירחץ בהם ממילא פסולין לנט"י ואפילו אם רחץ לא עלתה לו נטילה. ומיהו גילוי האוסר אותן נתבאר בדברי רבינו בהלכות רוצח ושמירת נפש, וכתב הטור על דברי רבינו ואיפשר דהאידינא שאין חוששין לגילוי כשרים אף לנטילה. ודברים נכונים הם. עכ"ל.

והנה, הגאון פרי חדש (ריש סימן קטז) כתב, דהמחבר קיצר בדין משקים שנתגלו, לפי שאין נחשים מצויים בנינו, אבל בארצות המערב יש הרבה מקומות דשכיחי בהו נחשים ועקרבים, וגם פה ירושלים תוב"ב ואפ"ה, אעפ"י שאינן מצויים הרבה, מכל מקום מצויים קצת, וראוי לכל ירא לנפו להזהר בהם, ובמצרים זה שנה אחת בקירוב, הניחו מין תבשיל אחד מגולה וכל אותם שאכלו מאותו תבשיל נסתכנו הרבה ובעל הבית מת ולמה נסכן עצמנו בדבר שבנקה יוכל האדם להזהר ממנו וכו'. עכ"ל.

וז"ל הגאון רבי חיים בן עטר בפרי תואר (ריד סימן קטז): איכא לספוקי האידינא, אי איכא למיחש לכל מאי דחששו רבנן אי לא, האמת שבעיר מולדתי היא עיר סלא, לא שמעתי שנראה נחש, ואם באולי נראה, לא זכרו ולא בימיהם ולא בימי הראשונים שהיה אדם שמת מארס ולא הכישו נחש. והן היום בבואי פה עיר פאס וכו' הגידו לי בני העיר כי כל החצרים כמעט אית בהו נחשים ועקרבים, והנחשים מימיהם לא הזיק אדם מעולם, ואדם ונחש דרים בכפיפה אחת. גם לא זכרו אדם מעולם שמת מחמת ארס, ואצ"ל שלא הכיש נחש אבל עקרב מחיא ומחיא ומעשים בכל יום וכו'. וסיים: ושאלתי זקן אחד כאן וא"ל וכו' ברם להא מילתא דאמרינן בש"ס להחמיר במים מגולים שלא יתנם לפני בהמתו ולא ירחץ בהם פניו ידיו ורגליו וכדומה, אין להחמיר, כי לא שמענו מעולם שאירע תקלה ברחיצת המים המגולים אפי' בהולכי דרכים ומדברות וכו' עכ"ל.

ומרן החיד"א בספרו שוירי ברכה (שם סק"ג) הביא דברי הפר"ח הנ"ל, והוסיף וכן נהגו בארץ ישראל לישמר. עכ"ל. מיהו לענין רחיצה במים כתב שם (בסק"ד) וז"ל: מיהו יש להקל עתה שאין מצואים כ"כ, לרחוץ ידיו במים מגולים. ושמעתי שכ"כ הרב המופלא ח"ק כמהר"ח בן עטר ז"ל בספר פרי תואר. וראה מש"כ בזה בספרו חסדי אבות על פרקי אבות (פ"ה מ"ה) אהא דאמרו ולא הזיק נחש בירושלים, דהינו אף לאחר החורבן. ע"ש.

גם הגאון הרי"ח הטוב בספרו בן איש חי (ש"ש פר' פנחס סעיף ט) כתב וז"ל: ואע"ג דמרן ז"ל כתב אין לחוש בזמן הזה, דאין נחשים מצואים בינינו, כתבו האחרונים דגם בזמן הזה צריך להזהר, וכן כתב הגאון חיד"א ז"ל, דנהגו בארץ ישראל להשמר בזה. ולכן כל אדם יזהיר בני ביתו לכסות פי הכדים של מים בבגד, וכן החבית, מיהו מותר בזמן הזה לרחוץ במים מגולים, ועיין שוירי ברכה. עכ"ל. ובספר ארץ

חיים סתהון (יו"ד שם) כתב בשם הרב שם חדש על ספר יראים (ח"ב דף לב ע"ב), כי כן נהגים בירושלים לרחוץ פניו ידיו ורגליו במים מגולים וכו'. ע"ש. וכן כתב בספר פת לחם (סי' א סעיף לג).

וראיתי בספר שלמי צבור (דיני נט"י שחרית אות ב דף יח ע"ב) שכתב וז"ל: לשאול הגיעו קצת יחידים, אם יש מקום להקפיד על מים מגולים לענין נט"י שחרית. והשבתי להם, דאינו מהדברים הפוסלים לנט"י שחרית. ואפי' במקום דשכיחי נחשים, לא אסרום אלא לשתייה בלבד. אך את זאת חזיתי בי"ד סי' קט"ו {צ"ל: קט"ז}, כתב שם בבאר היטב הנדפס מחדש כתב בשם הגאון מהר"ר שעפטול ז"ל, שכתב וז"ל: לא ירחץ ידים שחרית במים מגולים ק"ו הדחת פיו, כי אם במים מכוסים כל הלילה. ע"כ. עכ"ל השלמי צבור. ומהר"א חיון בהגהותיו שם כתב וז"ל: א"ה: וכו' משמע מתוך דברי הרב כנסת הגדולה (או"ח סי' ד הגה"ט) שהביא בשם סדר היום {בכוונת נטילת ידים} וז"ל: כל ישראל ירא שמים ובעל נפש, צריך שיזמין אצל מראשותיו שני כלים אחד מלא מים ואחד ריקן, ויתן את המלא בריקן מכוסא ונקי, המלא ברוך והריקן ארוך. ואם יהיה שבור ומאוס טוב ויפה כו'. עכ"ל.

ודברי הבאר הטיב שהביא הש"צ הנ"ל, נמצאים בב"ה"ט למהר"י טיקטין (סי' קטז סק"ו) שכתב וז"ל: כתבו בצוואת מוה"ר ר' שעפטל {שבסו"ס יש נוחלין ריש פרק טו אזהרה מן הסכנה}: לא ירחץ ידים שחרית במים מגולים, ק"ו בהדחת פיו, כי אם במים מכוסים כל הלילה. עכ"ל. והנה, דברי הרב יש נוחלין, הינם דברי צוואה שכתב לבניו ולתלמידיו, וכפי שכותב בתחילת דבריו שם: השמרו לכם ושמרו את נפשיתם מאד מכל סכנה, ואפילו בספק סכנה דחמירא סכנתא מאיסורא. ואל תרחצו שחרית במים מגולים וכו'. עכ"ל. ושם האריך והרחיב להם בדברים האסורים משום סכנה, והזהירם על כך.

ודברי הבה"ט הובאו בכמה מספרי האחרונים, ובכללם בארצות החיים להמלבי"ם (סי' ד ס"ב) שכתב, דבמקום דשכיחי נחשים, יש להזהר שלא לרחוץ במים מגולים. ובמאיר לארץ (ס"ק י"ו) ציין לדברי הבה"ט הנ"ל, ושכן משמע מדברי סדה"י הביאו הכנה"ג. עכ"ל. והשערי תשובה (סי' ד סק"ו) העתיק לשון השלמי צבור והג"ה. וסיים: אך במדינותינו לא קפי אגלוויא כלל ואפילו להדחת פיו וכו' ש לנטילת ידים. עכ"ל. והוב"ד בפתחי תשובה (יו"ד שם ס"ק ו).

ובספר חיים מדבר (סימן א) כתב להעיר עמש"כ הש"צ הנ"ל דאפי' במקום דשכיחי נחשים, לא אסרום אלא לשתייה בלבד. ע"כ. ודבריו תמוהים, דהא במ' ע"ז (ל ע"ב) מפורש להדיא בברייתא, דאפי' לרחוץ ידיו אסור. וכו' רש"י (בד"ה לא ישפכם) הטעם משום דהארס מעכבת בין קשרי אצבעותיו ונוקב הבשר. ע"ש. אלא דבנ"ד יש להקל, משום דכבר כתב השו"ע יו"ד (סי' קטז ס"א), דאפי' בשתייה מותר דלא שכיחי נחשים, וא"כ כ"ש שומתר ליטול אף לאוכל ושפיר אלתה לו נטילה. הלכך לא כתבו מרן (בסי' קט), דסמך עמש"כ ביו"ד ודו"ק. וכן מצאתי בספר תנאי בהלכות נט"י. עכ"ל.

וז"ל הלבוש (סי' קס ס"ה): מים מגולין, האידינא לא חיישינן להו אפי' לשתייה. ק"ו שכשרים לנטילה.

ובספר חסד לאלפים (סי' ד סעיף י) כתב וז"ל: טוב להזהר שלא ירחץ ידים שחרית במים מגולים, וכל שכן הדחת פיו, כי אם במים מכוסים כל הלילה. עכ"ל. ובהגהות בנו שם, העתיק לשון הרב כסא אליהו (סק"י) שכו' וז"ל: מים מגולים אסור לרחוץ מהם משום סכנה, ובפרט פה עה"ק ירושלים תוב"ב, ופוק חזי מאן גברא רבא קא סהיד על האי מילתא, הוא הרב פר"ח בחלק יו"ד סימן ק"ו, שכתב בפירושו, דפה עה"ק ירושלים הם נמצאים נחשים ועקרבים, וכתב דמים שנתגלו לא ישפכם לרשות הרבים, ולא ירחץ בהם את המים, ולא יגבל בהם את הטיט, ולא ירחץ בהם פניו ידיו ורגליו ואפילו גב היד וגב הרגל שהם חלקים, ולא ישקה מהם לבהמתו ולא לבהמת חבירו בין טהורה בין טמאה, אבל משקה אותם לחתול שלו. ושיעור המים שיאסרו אם נתגלו, כדי שיהיה הסם ניכר בהם ומוזיק, אבל אם היו מרובים כדי שתאבד בהם המרה, הרי אלו מותרין וכן הדין בשאר משקים, אלו דבריו ז"ל יע"ש, ושומר נפשו ירחק. עכ"ל {הכסא אליהו}. וסיים בן החס"ל, שכן כתב בספר בתי כנסיות סי' קס דלא כהרב שלמי צבור. ע"כ.

ברם, מדברי הגרי"ח בספרו עוד יוסף חי (פרשת תולדות סעיף ב) נראה שרוח אחרת היתה עמו ממה שכתב בספרו בן איש חי, וז"ל: טוב שיהיו המים שנוטל בהם מכוסים, והעתיק דברי הש"צ הנ"ל והחס"ל. ולכאורה דבריו סותרים למה שכתב בבא"ח, שבזמן הזה מותר לרחוץ במים מגולים. ומרן אממור' זיע"א כתב בגליון העוד יוסף חי הנ"ל וז"ל: בזמן הזה שהישוב גדול, א"צ לחוש, כדעת מרן יו"ד (סי' קטז ס"א). {והובא בגליון היב"א הנד"מ ח"ו סי' ז הע' ט}. וראה מש"כ בילקוט יוסף (או"ח סי' ד סעיף פז ובהע').

והנראה, דיש מקום לחלק בין נטילת ידים ורחיצת פיו במים מגולים, דבהכי אסרו איסר הני אשלי רברבי ובפרט במקום דשכיחי נחשים, לבין רחיצת הגוף, דבהכי התירו הפוסקים הנ"ל. ובס"ד מצאתי בספר שבולי הלקט (סדר ברכות סימן קלב) שכתב וז"ל: ומים מגולין, שרו לנטילת ידים, אבל איכא למיחש מפני הסכנה. ע"כ. הרי ששפתיו ברור מללו, דמי שאין לו מים לנטילת ידים, כי אם מים מגולים, מותר ליטול בהם, אולם יש לחוש בכך מפני הסכנה. ונפק"מ שיהיה לבל ישתה מהם.

והנה, כל האמור הינו דוקא לגבי נטילת ידים, דבהכי יש מקום להחמיר ולחוש לדברי הפוסקים הנ"ל היכא דאיכא נחשים ועקרבים. וכזהרת היש נוחלין לתלמידיו. (ודע, כי יש מן האחרונים שהעתיקו דברי הבה"ט ולא ראו את שורש הדברים בספר יש נוחלין שהם דברי צוואה לתלמידיו, ושמא אילו היו יודעים שאין זה מעיקר הדין אלא דברי צוואה לא היו חוששין). מיהו בנ"ד שיש בידו קנקן עם קצת רטיבות מים, ורוצה למלאותו במים, בכגון הא, די להפוך את הקנקן ולשפוך את מעט המים שהצטברו בו, ואין צורך לשוטפו במים.

ואסיים בברכה, שתזכה לעלות ולהתעלות מעלה מעלה בסולם התורה והיראה, והיה שמך כשם הגדולים אשר בארץ לתהלה לשם ולתפארת. אמן.

בברכת התורה

יצחק יוסף

הראשון לציון

הרב הראשי לישראל

DINE TORA

Comuníquese al cel.
(+52) 55 3214 4312

SERVICIOS

Contrato de renta, venta,
preventiva, inversión, sociedad,
testamentos, heter iska otros

ASESORÍA

Consultas telefónicas,
Citas, Preguntas

CONTACTANOS

Cel. (+52) 55 3214 4312

Email: Betdinemetumishpat@gmail.com

Dirección: Moliere 128, Polanco, CDMX